

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Jule-Nat og Nyaars-Dag

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Jule-Nat og Nyaars-Dag", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1837_571-com-root.pdf (tilgået 04. juni 2023)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

En del af punktkommentarerne og bibelstedshenvisningerne i læseteksten er udarbejdet på grundlag af oplysninger i Grundtvig: *Sang-Værk. Varianter, noter og registre* (1944-1964), bind 6.

oprindelsen til dagen; hentyder til Dag i den nordiske mytologi.

dunkle dage; hentyder til mennesker, der lever i mørket eller selv er formørkede.

livet på jorden med forgængelighed, sorg og smerte (overført betydning).

første begyndelse (overført betydning), jf. også Luk 1,78-79.

også.

tydeligt.

begyndelse på en ny tid.

dejlig.

ordspil, der hentyder til begyndelsen på en ny tid, til den første dag i kalenderåret, til Dag fra den nordiske mytologi, der er lys og strålende, og til Jesus Kristus.

det jordiske, forgængelige; menneskene.

på den tid, hvor den gamle tid var udløbet (ifølge Guds frelsesplan), jf. Ef 1,10.

blev til, skabtes.

dunkle dage; hentyder til mennesker, der lever i mørket eller selv er formørkede.

ordspil, der hentyder til den første dag i kalenderåret og til Dag fra den nordiske mytologi, der er lys og strålende.

således, på samme måde.

perioden med det romerske kejserdømme.

glitrende; prangende.

som kun for Helvede var den gode.

endnu.

Helligånden.

også.

det (venligt) smilende sollys i daggryet; jf. morgenrøden, Luk 1,78-79, som tegn på den ny tids begyndelse.

i stilling til bøn.

her: Kristus, som verdens herre, jf. f.eks. 1 Tim 6,15.

således, på samme måde.

tidsaldrene.

kærlighedens stråler fra hjertet; om den traditionelle Maria-ikonografi, se indledningens afsnit "Billedbrug".

herligt, dejligt.

indtraf, slog (timeslaget).

morgendæmring, svagt skin af dagslys før solopgang, jf. allusionen til englen ved graven påskemorgen, Matt 28,1-2.

dvs. til skue, synligt.

himlen fuld af toner.

hentyder til Jesu tilnavn Kristus, fra gr. Christos (efter hebraisk Messias), da. 'den salvede'.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

her også: den ukuelige, stærke.

krybben.

således.

fødsel; herkomst.

herliggøre; oplyse.

omkring.

højlydt.

hav eller væld af toner.

moderskødet ved midnat juleaften, jf. varianten "Jule-Moderskiødet" i *Sang-Værk til den Danske Kirke*, 1837, nr. 198, strofe 22; oprindelsen til den nye tid.

dunkelt, uklart.

den, der udsender stråler; hentyder til Jesus.

krybben.

i kirken, på kirkens (arbejds)mark.

også, tillige.

hentyder til hyrderne julenat, jf. Luk 2,8-20, og til menighedens ledere, dvs. biskop og præster.

det svage skin af dagslys før solens opgang.

endnu.

således.

Anvendt litteratur

- Grundtvig, N.F.S. (1837: 1836-1837) *Sang-Værk til den Danske Kirke*. København
- Grundtvig, N.F.S. (1944-1964) *Grundtvigs Sang-Værk*, bind 1-6; bind 6: (1956-1964) *Sang-Værk. Varianter, noter og registre*, udg. af Uffe Hansen, Ejnar Skovrup, Th. Balslev & Ernst J. Borup. København